

ת"פ 13223/02/22 - מדינת ישראל מדינת ישראל, באמצעות פרקליטות מחוז חיפה נגד ח'יר עווד

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 13223-02-22 מדינת ישראל נ' עווד(עציר)

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

בעניין:

מדינת ישראל מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

נגד

הנאשם ח'יר עווד (עציר) ע"י ב"כ עוה"ד

שאדי דבאח מטעם הסניגוריה הציבורית

הכרעת דין

כתב האישום ורקע כללי:

בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום התגורר הנאשם במבנה ארעי הממוקם במתחם השייך למשפחת אבו עייש ברחוב בן עמי בשכונת עין אל סט בעיר עכו (להלן: "המבנה").

בתאריך 18/1/22, יצא הנאשם מהמבנה כשהוא מחזיק ברשותו סמים מסוג קוקאין (להלן: "הסמים") במשקל כולל של 39.5782 גרם נטו, זאת שלא לצריכתו העצמית, ללא היתר וללא רישיון מאת המנהל.

הנאשם החזיק את הסמים בידו הימנית כשהם בתוך שקית ניילון לבנה ומחולקים כמפורט להלן:

א. אריזה מפלסטיק פתוחה ובתוכה 44 אריזות מפלסטיק סגורות כל אחת בחום, המכילות סם מסוג קוקאין במשקל כולל של 3.5992 גרם נטו וכן סם מסוג קוקאין בתפזורת במשקל כולל של 5.42 גרם נטו.

ב. אריזה מפלסטיק פתוחה ובתוכה 2 אריזות מפלסטיק סגורות כל אחת בקשר המכילות סם מסוג קוקאין

עמוד 1

במשקל כולל של 22.24 גרם נטו.

ג. 14 אריזות פלסטיק סגורות כל אחת בחום, המכילות סם מסוג קוקאין במשקל כולל של 1.1690 גרם נטו.

ד. סם מסוג קוקאין בתפזורת במשקל כולל של 7.15 גרם נטו.

במעשיו המתוארים לעיל החזיק הנאשם בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל כולל של 39.5782 גרם נטו שלא לצריכתו העצמית וללא היתר וללא רישיון מאת המנהל.

תשובת הנאשם לכתב האישום:

הנאשם לא כופר בהחזקת הסם, הוא טוען כי הסם שימש אותו לצריכתו העצמית.

ראיות התביעה:

התביעה הגישה מכלול ראיות הנוגע לנסיבות תפיסת הסם, דוחות פעולה, מזכרים, תמונות של המתחם והחדרון בו נתפסו הסמים, תמונות של הסמים והשקית בה אחז הנאשם, תמונות של הציוד ששימש לכאורה לאריזת הסם וחלוקתו, חוות דעת מעבדת סמים, ומסמכים הנוגעים לשרשרת המוצגים.

כמו כן העידה התביעה את הבלשים אשר פשטו על המתחם ותפסו את הסמים על גופו של הנאשם.

ראיות הגנה:

הנאשם העיד להגנתו, הוא טען שהוא צרכן סמים כבד, ועושה שימוש תדיר בסמי רחוב קשים כדוגמת הקוקאין, וכי הסמים שנתפסו מידי, שייכים לו, ושימשו אותו לצריכתו העצמית.

דין והכרעה:

כאמור, הנאשם לא חולק על כך שהסמים, שנתפסו עליו, שייכים לו, וכל טענתו היא שהסמים שימשו אותו לצריכתו העצמית.

המסגרת הנורמטיבית

לעניין זה קובעת הוראת סעיף 31 (3) לפקודת הסמים כדלהלן:

"מי שהחזיק סם מסוג המפורט בתוספת השניה בכמות העולה על הכמות המפורטת לצידו - חזקה שהחזיק בסם שלא

לצורך צריכתו העצמית ועליו הראיה לסתור".

על פי התוספת השנייה לפקודה, בכל הנוגע לסם הקוקאין, כמות מעל 0.3 גרם תיחשב כמות סם שאינה לצריכה עצמית ולכן קמה החזקה האמורה בחוק, המטילה את נטל הראיה על הנאשם, לסתור את החזקה כי מדובר בכמות שאינה לצריכה עצמית, ולהוכיח כי הסמים שנתפסו בחזקתו הם לצריכתו העצמית. על מנת לעמוד בנטל סתירתה של החזקה, על הנאשם להוכיח את האמור באופן של עמידה במאזן ההסתברויות ואין די בהקשר זה בהעלאת ספק בלבד (ראו: י.קדמי, פקודת הסמים המסוכנים: הדין בראי הפסיקה, 274 (2007)).

לפיכך, השאלה העובדתית הטעונה בירור היא, האם הצליח הנאשם לסתור את החזקה האמורה.

בהלכה הפסוקה, נקבעו שני תבחינים לקביעה, כי סם שנתפס ברשות נאשם, משמש אותו לצריכה עצמית:

מבחן הכמות -

נפסק כי מי שמחזיק כמות מסחרית, חזקה שהסם שימש למסחר, ולא לצריכה עצמית (ע"פ 6839/97 מ"י נ' עזרן; וראו דברי כב' השופט קדמי בדעת מיעוט בעניין ע"פ 5937/94 שאבי נ' מ"י (1995)).

בהקשר זה, אציין בנוסף כי הכמות אשר נקבעה בתוספת השנייה לפקודת ליד סם הקוקאין, קרי 0.3 גרם, היא כמות שנקבעה אשר מגלמת בתוכה, מתוך ניסיון המציאות, גם כמויות של מספר מנות של צרכן סמים, ראו דברי ההסבר בהצעת החוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים (דברי הצעת חוק 1377, כ"ב בחשון תשל"ט, 22.11.78, 41, 45):

"התוספת השנייה המוצעת מפרטת את סוגי הסמים ואת הכמויות לפי סוגי הסמים השונים לצורך החזקה האמורה בסעיף 12 להצעה. הסמים המפורטים בה הם אלה נפוצים בסחר הבלתי חוקי והכמויות הקבועות בה מביאות בחשבון את האפשרות להחזיק לא רק מנה אחת אלא גם מספר מנות של סם לצריכה עצמית."

יכולת המימון -

על הנאשם להראות כי הייתה לו יכולת לממן את כמות הסם שנתפסה ברשותו מבלי להיות מעורה בפעילות מסחרית בו. גם אם הנאשם צורך סמים, אפילו בכמות גדולה, אין בכך כדי לסתור את החזקה הקבועה בחוק (י. קדמי, על פקודת הסמים המסוכנים, מהדורת 2007, בעמ' 276), וראו הדברים שנאמרו בעניין שאבי המוזכר לעיל:

"קבלת גרסתו של המערער בדבר כמות הסם היומית שלה הוא נזקק בשעתו, אינה מספיקה, כשלעצמה, כדי לחלצו מן החזקה האמורה; וזאת - כפי שקבע בית המשפט המחוזי - בשל כך שעל המערער היה להראות, בנוסף לכך, שהיה לו מקור כספי למימון רכישת כמות כזאת של סם, שלא באמצעות סחר בו. אכן, צריכה כבדה של סמים מסבירה החזקת כמות מסחרית של סם; ברם אין בה, כשלעצמה, כדי לסתור את החזקה שהסם מוחזק גם לצורכי מסחר. רכישת כמות מסחרית של סם מצריכה ממון רב; ובהיעדר ראיה לסתור - אין מנוס מן המסקנה כי המימון בא מסחר בסם, המקנה למחזיק את מנתו. אשר-על-כן, מקום שבו צרכן כבד של סם מחזיק ברשותו כמות מסחרית של סם, אין די בהוכחת הצריכה הכבדה כשלעצמה כדי להיחלץ מן החזקה, ועליו להוכיח גם כי מקור המימון של רכישת הסם אינו בא ממכירת חלק ממנו. בהיעדר ראיה למקור המימון של רכישת כמות מסחרית של סם נותרת על כנה "חזקת הסחר"; שהרי די

לעניינה שרק חלק מן הסם המוחזק אינו משמש לצריכה עצמית של המחזיק".

מן הכלל אל הפרט

כאמור אין מחלוקת לעניין החזקת סם הקוקאין בכמות של כ-40 גרם על ידי הנאשם והדבר אף עולה מחומר הראיות שהוצג בפני.

כפי שנראה להלן, הנאשם לא עמד בנטל לסתור את החזקה כי הסמים שנתפסו היו לשימושו העצמי.

גרסאות הנאשם

הנאשם הודה בהחזקת הסם בכמות המיוחסת לו וטען כי מדובר בסם המשמש לצריכתו העצמית.

בשלב הראשוני, בעת תפיסתו אמר הנאשם לשוטרים "זה שלי בסך הכל 40 גרם אני משתמש, הכל שלי", כמו כן הנאשם ידע בדיוק כמה סם נתפס, למרות שכאמור, הסם היה מחולק לאריזות שונות, וחלקו בתפזורת (ראה דוח הפעולה של השוטר טרומן).

הנאשם נחקר לאחר שנועץ בעורך דינו, ובחקירתו שב וטען, כפי שטען עובר למעצרו ע"י הבלשים, כי כל הסם שנתפס שייך לו בלבד, אפנה בהקשר זה להודעתו ת/51, שורות 14 - 15.

עוד מסר הנאשם, כי הוא משתמש בסמים מזה 15 שנה, בתדירות רבה, וגם עובר לפשיטת הבלשים, כ-10 דקות לפני כן, השתמש בסמים.

לשאלה מאיפה הוא רוכש את הסמים, טען הנאשם בחקירתו, כי הוא קונה אותם ברחוב. כאשר נשאל במה הוא עובד כדי לממן את רכישת הסמים, השיב באופן סתמי "בהכל", טען שהוא מרוויח בין 8,000 ל-10,000 ₪, וטען כי הוא חייב כספים להוצאה לפועל.

בחקירתו השנייה ת/52, לאחר שחזר ונועץ בעו"ד, שינה נאשם את גרסתו בנוגע לכמות אותה החזיק, ועתה טען כי הכמות שנתרה היא 13 גרם של סם ולדבריו זה "חצי ממה שהשתמשתי" (שם בשורה 14). גם בחקירה זו, נשאל אם הוא עובד והיכן הוא עובד, וכמה הוא מרוויח, וגם בעניין זה שינה את גרסתו וטען שהוא מרוויח בין 80 ל-100 אלף שקל והוא מתגורר ברחוב.

כמו כן, מסר כי שילם על הסמים שנתפסו, 5,000 ₪, הוא השתתף במימון הסמים יחד עם אחרים, הסמים היו מחולקים למנות, כדי שהוא יידע כמה הוא משתמש.

כאשר הוטח בפניו שנתפסו סמים במשקל רב יותר מזה שהוא טען לו, והוצגה בפניו חוות דעת סמים, לפיה המשקל נטו של הסמים שנתפסו היה 39.57 גרם, טען שהשוטרים הוסיפו סמים, ולגבי הכסף שנתפס, כ-1,523 ₪, טען שמדובר בכספי נדבות שקיבל.

בעדותו בבית המשפט, חזר הנאשם וטען, כי הסמים הם שלו, הוא רכש אותם, הוא משתמש כבד בסמים מגיל מאוד

צעיר, והוא מימן את רכישתם. גם בעדותו בבית המשפט לא הסביר מאין יש לו יכולת לממן סם כה יקר ולרכוש כמות כה ניכרת של סם כזה יקר.

בשלב מסוים, שינה את גרסתו, פעם נוספת, וטען כי הוא מחפה על אחרים ולכן הודה שהסמים שייכים לו.

החלוקה למנות

הסם היה מחולק למנות, באריזות שונות, אריזה אחת מפלסטיק פתוחה ובתוכה 44 אריזות סגורות, המכילה מנות של 3.59 גרם נטו; אריזה מפלסטיק פתוחה ובה שתי אריזות מפלסטיק סגורות, כשהמנות מכילות סם מסוג קוקאין במשקל כולל של 22.24 גרם נטו; 14 אריזות מפלסטיק סגורות המכילות כל אחת סם מסוג קוקאין במשקל של 1.16 גרם נטו; וסם מסוג קוקאין בתפזורת במשקל של 5.42 גרם נטו ובמשקל של 7.15 גרם נטו.

כפי שנקבע בפסיקה, אופן החזקת הסם, בפרט כאשר הוא מחולק למנות, יש בה כשלעצמה לתמוך בכך שמדובר על סם שלא נועד לצריכה עצמית (ראו: ת"פ (מחוזי-י) 127/95 מדינת ישראל נ' עדיקה יצחק ; וכן ת"פ (מחוזי חיפה) 5048/06 מדינת ישראל נ' שמעון בן משה זהר

מקום התפיסה המעיד על כך שמדובר על תחנת סמים

מדוחות הפעולה עולה, כי במקום מבנה ובו חדרון המשמש, מה שהוגדר על ידי הבלשים, "כספומט", לרכישת סמים, באמצעות אשנב בקיר, שדרכו נמכרים סמים לצרכני הסמים.

אשר לטיבו של "החדרון", מחומר הראיות עולה, כי מדובר בחדרון סגור, עם דלת ברזל שהשליטה על פתיחתה נתונה לשוהה בתוך החדר. בקיר ישנו אשנב/פתח שדרכו ניתן להעביר חפצים מן החוץ פנימה וההיפך.

המקום מצולם עם מצלמות אבטחה וטלוויזיה שמשדרת במעגל סגור, נתפסו מצלמות האבטחה ומסך גדול, וכן צולמה תמונה ובו רואים כיצד המצלמות חולשות על המתחם.

במקום נתפס כסף מזומן, שקיות חלוקה, כוסות, ניילון נצמד, ומאזניים המאפשרים לשקול את הסמים.

בתיק החקירה תמונות המתעדות את אותו חדרון שמשמש ככספומט לרכישת סמים, הצויד שנתפס במקום, אני מפנה ל-25/ת עד 27/ת; עוד אני מפנה לעדויות הבלשים בבית המשפט.

ממצאים ומסקנות -

הנאשם לא עמד בנטל הראיה המוטל על כתפיו לסתירת החזקה הקבועה בחוק, ולא הראה כי הסם הוא לצריכתו העצמית, מהטעמים הבאים:

כמות הסם - מדובר בכמות ניכרת של סם, העולה עשרות מונים על זו הקבועה לצריכה עצמית. בהינתן כמות הסם, סוגו, ונסיבות תפיסתו לרבות מקום תפיסתו, מתיישבת יותר המסקנה, עם החזקה הקבועה בחוק, מאשר עם טענת

הנאשם לצריכה עצמית.

יתרה מזאת, הנאשם לא הוכיח את תדירות צריכת הסמים, הכמויות שצרך, אך נכון אני להניח כי הוא צרכן כבד של סמים, עדיין אין בכך לשלול את תחולת החזקה הקבועה בדין. המחזיק בסם שלא לצריכה עצמית, יכול להשתמש בסם הנמכר על ידו, ואין הדבר שולל את החזקה שהוא מחזיק בסם שלא לצריכתו העצמית, בוודאי לא בנסיבות כמו הנסיבות דנן, בהן שהה בתוך חדרון עם ציוד הפצה, ואשנב לכל דורשי הסם (ראו גם, דברי המלומד, י. קדמי, בספרו הנ"ל, שם, בעמ' 276).

יכולת מימון - הנאשם לא הוכיח יכולת כלכלית ומקור מימון. מדובר בנאשם שהוא דר רחוב, אשר לפי דבריו, חי שנים ארוכות ברחוב, לן בתקופה מסוימת בבית קברות, ונעדר הכנסות כלשהן. גרסתו בדבר הכנסות הייתה סתמית, מן הפה אל החוץ, מזגזגת, פעם טען להכנסה של 8-10 אלף ₪ ופעם להכנסה של 80-100 אלף ₪ ופעם אחרת טען שהוא חייב כספים להוצאה לפועל.

מעבר לרושם השלילי שהותירה עדותו של הנאשם, לא הציג הנאשם ולו בדל ראיה אשר יש בה כדי לתמוך באי אילו מגרסאותיו השונות והמשתנות.

הנאשם לא הציג ראיה להכנסה כלשהי, לא הוצג תלוש משכורת או חוזה עבודה, לא העיד כל אדם המשמש כמעסיקו. יצוין, כי הסם שנתפס הוא מסוג קוקאין, שהינו סם יקר יחסית, וכאמור הנאשם לא הוכיח יכולת כלכלית לקנות כמות כזו של סם. כמו כן, לא הציג הנאשם כל ראיה שיש בה לתמוך ולו במעט בכך שהוא צורך סמים בכמויות גדולות.

הלכה מקדמת דנא היא, כי הימנעות בעל דין מהבאת ראיה שבאמתחתו, ללא כל הצדק סביר לכך, מקימה חזקה ראייתית לחובתו, שאילו היה מציג ראיה זו, היתה המסקנה הנובעת ממנה לחובתו, וככל שהראיה משמעותית יותר, כך ביחס ישר המסקנה שניתן להסיק לחובתו (ע"א 548/78 שרון נ' לוי (1978)).

סוף דבר:

בנסיבות אלה, מעבר להודאה הברורה של הנאשם בהחזקת הסם, השתכנעתי מחומר הראיות, מעבר לכל ספק, כי הנאשם החזיק בסם מהסוג, במשקל, ובאופן, כמתואר בעובדות כתב האישום.

עוד השתכנעתי, כי הסם שהחזיק הנאשם הוחזק שלא לצריכתו העצמית, ולקביעתי, הנאשם לא סתר חזקה זו, במידה הנדרשת ממנו על פי הדין.

שקלתי את טענות הנאשם לפיהן לקח על עצמו את האחריות להחזקת הסמים מחשש לשלומם בשל קוד ההתנהגות המצופה ממנו בעולמו. חוששני שאין בכך כדי לחלץ את הנאשם מהאחריות לעבירה. הטענה נטענה בעלמא, לאחר שהנאשם הודה לכל אורך ההליך באחריותו לסם, ידע היטב את משקלו עוד טרם שנשקל במשטרה, אין בחומר הראיות כל ראיה התומכת בגרסת הנאשם.

על יסוד כל האמור נקבע בזאת, כי המאשימה הוכיחה את כל עובדות כתב האישום, מעבר לכל ספק סביר, והנני מרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום - החזקת הסם שלא לצריכתו העצמית.

ניתנה היום, י"ג כסלו תשפ"ג, 07 דצמבר 2022, במעמד הצדדים